

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार
मुख्याधिकारी संवर्ग व महाराष्ट्र नगरपरिषद
संचालनालय यांच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते
गट-ड या संवर्गातील पदांकरीता दिव्यांगासाठी
शासन सेवेत पद सुनिश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : एमसीओ-२०२१/प्र.क्र.४१/नवि-१४
४ था मजला (मुख्य), मंत्रालय,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मुंबई-४०००३२
दिनांक : ०९ एप्रिल, २०२१

- वाचा:-** १. दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम-२०१६
२. केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि. ४.१.२०२१ ची
अधिसूचना.
३. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन परिपत्रक क्र. दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र-२५१
दि.क.२, दि. १२.११.२०२०.
४. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन परिपत्रक क्र. दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१
दि.क्र.२, दि. ०२.०२.२०२१.
५. मा.मुख्य सचिव यांचे क्र. दिव्यांग-२०२१/संकीर्ण११४/दि.क्र.२ (सामाजिक न्याय व विशेष
सहाय्य विभाग) दि. ०६.०२.२०२१ चे अर्धशासकीय पत्र.
६. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-१२९८/३५६३/प्र.क्र.११३/९८/नवि-१४,
दि.२९.०४.१९९९.
७. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे पत्र क्र. नपंप्रसं/२०२१/संवर्ग कर्मचारी/कार्यासन-३/७०१,
दि.१६.०२.२०२१
८. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे पत्र क्र. नपंप्रसं/२०२१/संवर्ग कर्मचारी/कार्यासन-३/७५४,
दि.२२.०२.२०२१.

प्रस्तावना :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम-२०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगासाठी शासन सेवेतील
पदे सुनिश्चित करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाने दि. ०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये
दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी करून सदर यादी केंद्र शासनाच्या
www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर policy/Act/Rules-Notification येथे List of Post
identification suitable for Persons with Benchmark Disability notified on दि. ०४.०१.२०२१ या
शिर्षाखाली प्रसिध्द केली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि. ०२.०२.२०२१ च्या शासन
निर्णयान्वये, राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करण्याबाबतच्या सूचना निर्गमित
केल्या आहेत. सदर शासन निर्णयातील निर्देशास अनुसरून, मुख्याधिकारी संवर्ग व महाराष्ट्र नगरपरिषद
संचालनालयांच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड या संवर्गातील पदे सुनिश्चित करणे तसेच ३ वर्षापेक्षा
जास्त नसेल इतक्या कालांतराने दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या शासन सेवेतील जागांच्या यादीचे
पुनर्विलोकन करून सदर पदे नव्याने दिव्यांग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन
होती.

शासन निर्णय :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम-२०१६ मधील कलम-३३ नुसार केंद्र शासनाच्या सामाजिक व न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि. ०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचा दि.०२.०२.२०२१ चा शासन निर्णय तसेच आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांच्या संदर्भ क्र.७ व ८ ची पत्रे विचारात घेऊन नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाकरीता या शासन निर्णयान्वये, दिव्यांगासाठी नवीन प्रवर्गासह सोबतच्या विवरणपत्र-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे पदे सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

२. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि. ०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सुचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संकेतांक क्रमांक २०२१०४०९१६३६५२९८२५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(कैलास बधान)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

सहपत्र :- विवरणपत्र-अ

प्रति,

१. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
२. मा.राज्यपाल महोदयांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
३. मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.उप मुख्यमंत्री महोदयांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा.मंत्री (नगर विकास) महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा.राज्यमंत्री(नगर विकास) महोदयांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
७. मा.मुख्य सचिव महोदयांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. मा.अपर मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. मा.प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, (नवि-१/नवि-२) मंत्रालय, मुंबई
१०. मा.प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. आयुक्त दिव्यांग कल्याण, आयुक्तालय, पुणे
१२. आयुक्त तथा संचालक नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई.
१३. विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक, नगरपरिषद प्रशासन (सर्व)
१४. कक्ष अधिकारी (नवि-३), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. निवडनस्ती/नवि-१४

शासन निर्णय नगर विकास विभाग क्र.:एमसीओ-२०२१/प्र.क्र.४१/नवि-१४, दि. ०९ एप्रिल, २०२१ चे सहपत्र.

विवरणपत्र-“अ”

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता *abbreviation तळटीपमध्ये	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये	शेरा
नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय					
१.	सह आयुक्त	S, C, RW, ST, SE	LV, D, HH, LC, DW, AAV	कार्यालयातील कामकाजावर पर्यवेक्षीय नियंत्रण, सादर केलेल्या नस्ती पडताळून योग्य त्या उपायुक्तामार्फत सूचना देणे, कामकाजांचे आढावा घेणे, प्रशासकीय दौरा करणे इ. कार्यालयीन कामकाज	
२.	उपायुक्त				
३.	सहाय्यक आयुक्त, गट-अ				
४.	सहाय्यक आयुक्त, गट-ब				
५.	अधीक्षक(अराजपत्रित), गट-ब	S, ST, W, SE, RW, H, C,	OA, OL, BL, OAL, LV, HH, AAV, LC, DW	कार्यालयीन कामकाज सहायकावर नियंत्रण ठेवणे.	
६.	सहायक, गट-क	S, ST, W, SE, RW, H, C,	OA, OL, BL, OAL, LV, HH, AAV, LC, DW	विषयाशी निगडित सर्व कामकाज हाताळणे. नस्ती निर्णयासाठी वरिष्ठाकडे सादर करणे.	
७.	लघुलेखक(निम्नश्रेणी) मराठी	S, ST, W, SE, RW, H, C,	OA, OL, BL, OAL, LV, HH, AAV, LC, DW	लघुलेखन टंकलेखन, बैठकांचे इतिवृत्त तयार करणे.	
८.	लघुलेखक(निम्नश्रेणी) इंग्रजी	S, ST, W, SE, RW, H, C,	OA, OL, BL, OAL, LV, HH, AAV, LC, DW		
९.	लघुटंकलेखक	S, ST, W, SE, RW, H, C,	OA, OL, BL, OAL, LV, HH, AAV, LC, DW		
१०.	नाईक	S, ST, W, F, PP, L, KC, B, SE	OL, HH, LV, B, AAV, LC, DW,	कार्यालयीन कामकाज व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांवर नियंत्रण ठेवणे.	
११.	दफ्तरी	S, ST, W, F, PP, L, KC, B, SE	OL, HH, LV, B, AAV, LC, DW,	कार्यालयीन दफ्तर सांभाळणे.	

FUNCTIONAL REQUIREMENT ABBREVIATIONS USED: S=Sitting, ST=Standing, W=Walking, BN=Bending, L=Lifting, KC=Kneeling & Crouching, JU=Jumping, CRL= Crawling, CL=Climbing, P=Pulling & Pushing, MF=Manipulation with Fingers, RW=Reading & Writing, SE=Seeing, H=Hearing, C=Communication.

CATEGORY ABBREVIATIONS USED: B=Blind, LV=Low Vision, D=Deaf, HH= Hard of Hearing, OA=One Arm, OL=One Leg, BA=Both Arms, BL=Both Leg, OAL=One Arm and One Leg, BLOA=Both Leg One Arm, BLA=Both Legs Arms, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, Dw=Dwarfism, AAV=Acid Attack Victims, MDy= Muscular Dystrophy, ASD= Autism Spectrum Disorder (M= Mild, MoD= Moderate), ID= Intellectual Disability, SLD= Specific Learning Disability, MI= Mental Illness, MD=Multiple Disabilities

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता *abbreviation तळटीपमध्ये	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये	शेरा
१२.	शिपाई	S, ST, W, F, PP, L, KC, B, SE	OL, HH, LV, B, AAV, LC, DW,	कार्यालयीन कामकाज	
महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यस्तरीय संवर्ग					
१.	महाराष्ट्र नगरपरिषद अभियांत्रिकी सेवा(स्थापत्य) (गट-क). श्रेणी-अ, ब व क	ST, S, BN, W, SE	OA, OL, BL, HH.	नगरपरिषदेकडील किंवा तिच्या वतीने करण्यात येणारी सर्व स्थापत्य विषयक कामे/ प्रकल्प / योजना यांची अंमलबजावणी, देखभाल व दुरुस्ती विषयक कामे.	
२.	महाराष्ट्र नगरपरिषद अभियांत्रिकी सेवा (विद्युत)(गट क). श्रेणी-अ, ब व क	S, ST, W, BN, PP, KCM, F, SE, RW, C	OL, HH.	नगरपरिषद / नगरपंचायत हद्दीतील पथ दिव्यांचे व्यवस्थापन, उभारणी व देखभाल व दुरुस्ती.	
३.	महाराष्ट्र नगरपरिषद अभियांत्रिकी सेवा (संगणक)(गट क). श्रेणी-अ, ब व क	S, W, SE, ST, RW	OA, OL, OAL, BL, HH, B, LV.	नगरपरिषद / नगरपंचायत कडील संगणक प्रणाली / नगरपरिषद वेबसाईट / पोर्टल तसेच संबंधित हार्डवेअर यांचे व्यवस्थापन व देखभाल दुरुस्ती, ई-गव्हर्नंस GIS, इतर ऑनलाईन कामकाज अंमलबजावणी.	
४.	महाराष्ट्र नगरपरिषद पाणीपुरवठा, जलनिस्सारण व स्वच्छता अभियांत्रिकी सेवा. श्रेणी-अ, ब व क	ST, S, BN, W, SE	OA, OL.	नगरपरिषद/नगरपंचायतीकडील पाणीपुरवठा, मल-जल निस्सारण, पाऊस पाणी यांचे व्यवस्थापन.	
५.	महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखापाल व लेखापरीक्षक सेवा(गट-क). श्रेणी-अ, ब व क	ST, W, BN, SE, MF, S, C, RW, KC	OA, OL, OAL, BL, HH,	नगरपरिषद अधिनियम तसेच इतर अधिनियम / नियम किंवा शासनाच्या आदेशानुसार नगरपरिषद स्तरावर ठेवण्यात येणाऱ्या सर्व निधी / योजना प्रकल्पासाठीचे विशेष निधीचे व्यवस्थापन व जबाबदारी, सर्व निधीचे आवश्यक लेखे व ताळमेळ ठेवणे व जतन करणे, अंदाजपत्रक तयार करणे.	

FUNCTIONAL REQUIREMENT ABBREVIATIONS USED: S=Sitting, ST=Standing, W=Walking, BN=Bending, L=Lifting, KC=Kneeling & Crouching, JU=Jumping, CRL= Crawling, CL=Climbing, P=Pulling & Pushing, MF=Manipulation with Fingers, RW=Reading & Writing, SE=Seeing, H=Hearing, C=Communication.
CATEGORY ABBREVIATIONS USED: B=Blind, LV=Low Vision, D=Deaf, HH= Hard of Hearing, OA=One Arm, OL=One Leg, BA=Both Arms, BL=Both Leg, OAL=One Arm and One Leg, BLOA=Both Leg One Arm, BLA=Both Legs Arms, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, Dw=Dwarfism, AAV=Acid Attack Victims, MDy= Muscular Dystrophy, ASD= Autism Spectrum Disorder (M= Mild, MoD= Moderate), ID= Intellectual Disability, SLD= Specific Learning Disability, MI= Mental Illness, MD=Multiple Disabilities

अ.क्र.	पदनाम	शारीरिक पात्रता *abbreviation तळटीपमध्ये	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये	शेरा
६.	महाराष्ट्र नगरपरिषद कर निर्धारण व प्रशासकीय सेवा(गट क). श्रेणी-अ, ब व क	ST, W, BN, SE, MF, S, C, RW, KC	OA, OL, OAL, BL, HH,	नगरपरिषद सर्वसाधारण प्रशासन व नगरपरिषद आस्थापना विषयक बाबी, नगरपरिषद सभा, समिती सभा विषयक कामकाजाचे नियंत्रण, निवडणुक, जनगणना व इतर राष्ट्रीय कार्यक्रमाविषयक बाबी, भांडार व खरेदी विषयक बाबी, नगरपरिषद वसुली विभागासंबंधीचे सर्व कामकाज, न्यायालयीन प्रकरणांचे नियंत्रण व समन्वय, दारिद्र निर्मूलून कार्यक्रम अंतर्गत योजना व अभियान.	
७.	महाराष्ट्र नगरपरिषद नगररचना व विकास सेवा	ST, S, BN, W, SE	OA, OL, BL, HH.	नगरपरिषदअंतर्गत येणाऱ्या सर्व विकास विषयक परवानग्या, नगरपरिषदेकडून किंवा वतीने करण्यात येत असलेल्या विकास कामाबाबत विकास योजना प्रस्तावाची छानणी, मालमत्ता किंवा जागा यांच्या विविध वापर/ व्यवसायासाठी नाहरकत दाखला संबंधी कामकाज.	

(कैलास बधान)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

FUNCTIONAL REQUIREMENT ABBREVIATIONS USED: S=Sitting, ST=Standing, W=Walking, BN=Bending, L=Lifting, KC=Kneeling & Crouching, JU=Jumping, CRL= Crawling, CL=Climbing, P=Pulling & Pushing, MF=Manipulation with Fingers, RW=Reading & Writing, SE=Seeing, H=Hearing, C=Communication,
CATEGORY ABBREVIATIONS USED: B=Blind, LV=Low Vision, D=Deaf, HH= Hard of Hearing, OA=One Arm, OL=One Leg, BA=Both Arms, BL=Both Leg, OAL=One Arm and One Leg, BLOA=Both Leg One Arm, BLA=Both Legs Arms, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, Dw=Dwarfism, AAV=Acid Attack Victims, MDy= Muscular Dystrophy, ASD= Autism Spectrum Disorder (M= Mild, MoD= Moderate), ID= Intellectual Disability, SLD= Specific Learning Disability, MI= Mental Illness, MD=Multiple Disabilities